

Yttrande

2024-09-16

Ärende nr SLK-2024-00724

Yttrande angående Remiss från Trafikverket - Kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Yttrande

Sverigedemokraterna i Göteborg har hela tiden varit mot Västlänken. Detta bekymmersamma projekt som dras med kostnadsökningar på mångmiljardbelopp, flera års förseningar och som orsakar omfattande konflikter mellan olika stadsprojekt, regressivt näringsliv, vikande turism, utflytt av företag och människor.

Göteborg har i årtal drabbats av framkomlighetsproblem, trängselskatt, ständiga byggarbetsplatser och enorma hål. Staden driver flera stadsutvecklingsprojekt med koppling till Västlänken. Alla förseningar i Trafikverkets arbete påverkar och fördröjer stadsutvecklingen då utformningen av Västlänken behöver anpassas till detaljplan för bland annat bostäder, verksamheter och uppgångar.

Göteborgarna, företagen, den viktiga besöksnäringen och staden har i årtal tvingats betala dyrt och försöker överleva mitt i detta kaos som inte verkar ha ett slut.

Vi tar för givet att mark och natur som tagits i anspråk återställs om arbetet någonsin blir klart.

Tilläggsyrkande

Demokraterna

2024-09-20

Ärende 15

Tilläggsyrkande angående Remiss från Trafikverket - Kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m.fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser, kräva Trafikverket på gängse avgifter för det förlängda användandet av kommunal mark.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, sammanställa och skriftligen redovisa hur förseningen av Västlänken har påverkat och bedöms framöver påverka stadens exploateringsprojekt och investeringsprojekt avseende tid för genomförande och ekonomi/kostnad.

Yrkande

De nu rapporterade förseningarna och kostandsöverdragen är mycket omfattande. Projekt Västlänken har havererat med ett avbrutet kontrakt för etapp Station Haga samt bekräftade förseningar och kostnadsöverdrag för etapp Station Haga, etapp Korsvägen och etapp Kvarnberget. Det är viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Etapperna Haga och Korsvägen bör pausas för en extern granskning av haveriet och för att ta fram nya beräkningar av samhällsförlusterna och klimatutsläppen som underlag för politiskt ställningstagande.

Det är rimligt att Trafikverket betalar avgift till Göteborgs stad för det förlängda användandet av kommunal mark samt kompenserar Göteborgs Stad för de kostnader och förseningar i stadens egna exploaterings- och investeringsprojekt som Västlänkens förseningar orsakar. Förseningen av projekt Västlänken påverkar stadens projekt vilket till exempel innebär att projektteamen behöver vara i gång en längre tid än planerat och att projekten riskerar att genomföras i ett senare skede när byggkostnaderna har ökat. Förseningar i projektet kommer att innebära att staden är en byggarbetsplats en längre tid med negativa konsekvenser för till exempel restider, tillgänglighet, hälsa och handel. Detta har en samhällskostnad som drabbar göteborgarna.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-04

Ärendenummer SLK-2024-00724

Handläggare

Neda Sherafat

Telefon: 031-368 00 72

E-post: neda.sherafat@stadshuset.goteborg.se

Remiss från Trafikverket – Kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Yttrande gällande granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, översänds till Trafikverket.

Sammanfattning

Trafikverket har den 5 juli 2024 översänt kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. till Göteborgs Stad. Granskningsperioden är mellan den 4 juli och 30 september 2024.

Syftet med den nya järnvägsplanen är framför allt att förlänga nyttjanderättstiden för aktuella fastigheter men också att få rådighet över tillkommande markområden för etapp Korsvägen. I övrigt gäller redan fastställd järnvägsplan för Västlänken.

Stadsledningskontoret har underremitterat ärendet till och inhämtat tjänstepersonssynpunkter från flera förvaltningar och bolag i staden. Baserat på inkomna synpunkter upprepas inte tidigare lämnade synpunkter i stadsledningskontorets förslag till granskningsyttrande. De främsta kvarstående frågorna gäller precisering av tidplan, skötsel av de tillfälliga nyttjanderätter i staden som Trafikverket har tagit och kommer att ta i anspråk för projektet, samt risken att Trafikverket genom järnvägsplanen låser upp såväl planering som genomförande av intilliggande detaljplaner.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den nya järnvägsplanen innehåller endast de ändringar som skiljer sig från tidigare fastställd plan. Övriga delar inom planområdet är fortfarande gällande och beslutade via den fastställda järnvägsplanen.

Trafikverket är utförande part och ansvarig för projekt Västlänken. Parterna inom Västsvenska paketet har genom Block 1- och Block 2-avtalen, avsatt sammanlagt 20 mdkr (2009 års prisnivå) till Västlänken.

Bedömning ur ekologisk dimension

Den nya järnvägsplanen innehåller endast de ändringar som skiljer sig från tidigare fastställd plan. Övriga delar inom planområdet är fortfarande gällande och beslutade via den fastställda järnvägsplanen.

I nuläget är det oklart vilken påverkan en förlängning av nyttjanderättstider inom planområdet har på de gröna livsmiljöerna och trädens hälsa. De träd som hittills blivit påverkade har hanterats enligt ”Åtgärdsprogram för bevarande av träd i parker och alléer under byggnationen av Västlänken”. Göteborgs Stad förutsätter att programmet efterföljs i aktuellt planområde.

Bedömning ur social dimension

Den nya järnvägsplanen innehåller endast de ändringar som skiljer sig från tidigare fastställd plan. Övriga delar inom planområdet är fortfarande gällande och beslutade via den fastställda järnvägsplanen.

Framkomlighet i närområdet kommer att påverkas negativt av en förlängning av den tid som ytor ianspråktas. Det gäller såväl boende, besökare som näringsliv.

Bilagor

1. Kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen – Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län
2. Förslag till yttrande till Trafikverket

Ärendet

Trafikverket har den 5 juli 2024 översänt kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. till Göteborgs Stad. Granskningsperioden är mellan den 4 juli och 30 september 2024.

Beskrivning av ärendet

Järnvägsplan Västlänken, Göteborgs Stad och Mölndals stad, Västra Götalands län vann laga kraft den 22 juni 2017.

Trafikverket har tagit fram en ny järnvägsplan för deletapp Korsvägen. Syftet är framför allt att förlänga nyttjanderättstiden för aktuella fastigheter men också att få rådighet över tillkommande markområden för etapp Korsvägen. I övrigt gäller redan fastställd järnvägsplan för Västlänken.

Göteborgs Stad har tidigare yttrat sig gällande järnvägsplanen under de två samrådstillfällena, genom tjänstepersonsyttande samordnat av stadsledningskontoret. Det första samrådet genomfördes under hösten 2023 och det andra under våren 2024. Staden har vid båda tillfällena lyft önskemål om att få tillräckligt med tid för politisk behandling under granskningen då samrådstiden inte har möjliggjort detta. Under granskningen har staden fått tillräckligt med tid för politisk behandling, vilket är positivt.

Under det första samrådet tillstyrkte staden förslaget i alla delar förutom den del som innebar att Sofierogatan skulle kunna stängas av, förutsatt att stadens synpunkter togs i beaktande. Andra synpunkter som lyftes var bland annat att järnvägsplanen tydligare behöver redovisa under vilken period som mark för tillfälligt nyttjande avses ske, samt att det finns behov av att se över avtal mellan staden och Trafikverket. Under det andra samrådet lyfte staden återigen behovet av slutdatum för utpekade tillfälliga nyttjanderätter. Andra synpunkter från staden var bland annat behov av upprättande av avtal, skyddsåtgärder för träd samt att pågående arbete med detaljplaner behöver beaktas. Stadens synpunkter finns redovisade och besvarade i Trafikverkets samrådsredogörelse. Trafikverket har även fört dialog med berörda förvaltningar i staden. I övrigt sker samverkan mellan staden och Trafikverket enligt etablerad process och främst genom Västlänken i Staden-organisationen.

Stadsledningskontoret har underremitterat granskningshandlingen till och inhämtat tjänstepersonssynpunkter från exploateringsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen och Göteborg Energi AB. Stadsledningskontoret har även underremitterat till kretslopp och vattenförvaltningen och Liseberg AB som inte har skickat in några synpunkter, samt Higab AB som meddelat att de inte har något att erinra.

Stadsledningskontorets bedömning

Projekt Västlänkens försening, där Trafikverket är ansvarig utförande part, föranleder behov av en ny järnvägsplan, där tiderna för de tillfälliga nyttjanderätterna behöver förlängas för att Västlänken ska kunna färdigställas. Det framgår dock inte av granskningshandlingen hur länge de tillfälliga nyttjanderätterna ska gälla, vilket vore önskvärt. Detta är en av de främsta synpunkterna i förslaget till stadens granskningsyttrande till Trafikverket.

Andra synpunkter handlar bland annat om skötsel av de tillfälliga nyttjanderätter i staden som Trafikverket har tagit och kommer att ta i anspråk för projektet, samt risken att Trafikverket genom järnvägsplanen låser upp såväl planering som genomförande av intilliggande detaljplaner. Stadsledningskontorets förslag till yttrande finns i sin helhet i bilaga 2.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Mottagare

Kopia till
Diariet

Enligt sändlista

Kungörelse och granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen – Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län.

Trafikverket Västra Regionen, projekt Västlänken, planerar att förlänga tiden för tillfälliga nyttjanderätter för Västlänken etapp Korsvägen, i Göteborg kommun. Syftet med den nya järnvägsplanen är framförallt att förlänga nyttjanderättstiden för aktuella fastigheter men också för att få rådighet över tillkommande markområden för etapp Korsvägen.

Du är ägare till en fastighet eller annan rättighet där mark eller utrymme kan komma att tas i anspråk för järnvägen, därför bjuder Trafikverket in dig till granskning.

Planen finns tillgänglig för granskning under tiden **2024-07-04 – 2024-09-30** hos:

- Trafikverket Regionkontor i Göteborg: Vikingsgatan 2-4, 411 04 Göteborg.
- Göteborg kommun: Göteborgs Stadsbibliotek, Götaplatsen 3, 412 56 Göteborg.

Planen, förutom fastighetsförteckningen, finns även på Trafikverkets webbplats bransch.trafikverket.se/vastlanken/dokument/jarnvagsplan, se Västra Götalands län.

Ärendenummer
TRV 2023/107593

Dokumentdatum
2024-07-03

Den mark eller det utrymme som behövs för byggande av järnväg framgår av plankartorna i handlingarna. Den mark eller det utrymme som redovisas på plankartorna kan komma att tas i anspråk genom tillfällig nyttjanderätt under byggtiden enligt 3 kap. 3 § Lagen om byggande av järnväg. Om järnvägsplanen fastställs och vinner laga kraft är ägare eller innehavare av särskild rätt skyldig att upplåta marken eller utrymmet till den som avser bygga järnvägen.

Synpunkter ska ha inkommit till Trafikverket Ärendemottagningen, Investering, Box 810, 781 28 Borlänge eller via e-post till investeringsprojekt@trafikverket.se senast **2024-09-30**. Ange ärendenummer TRV 2023/107593.

Om du vill ha mer information eller har övriga frågor, kontakta projektledare Jennie Midler, tel. 010-123 70 78, e-post jennie.midler@trafikverket.se eller markförhandlare Pernilla Ullman, tel. 010-123 64 32, e-post pernilla.ullman@trafikverket.se

Med vänlig hälsning

Pernilla Ullman, markförhandlare

Ärendenummer
TRV 2023/107593

Dokumentdatum
2024-07-03

Trafikverket har inhämtat dina personuppgifter från fastighetsregistret i syfte att genomföra rubricerad åtgärd i enlighet med sektorslagarna för infrastruktur. Inkomna synpunkter och yttranden i ärendet utgör allmän handling. Du har rätt att begära registerutdrag, begära rättelse, begära radering, begära begränsning av behandlingen samt invända mot behandlingen. Begäran görs till Trafikverkets kontaktcenter. Personuppgiftsansvarig är Trafikverket, 781 89 Borlänge. Organisationsnummer 202100-6297. Dataskyddsombudet kan nås på samma adress. Du har rätt att klaga till Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för dataskyddsförordningen.

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/120684, Motpartens ärendenummer [Motpartens ärendenummer], Dokumentdatum 2024-07-03, Dokumenttyp BREV.
Konfidentialitetsnivå.[Konfidentialitetsnivå]

Datum: 2024-09-06

Ärendenummer: SLK-2024-00724

Trafikverket

investeringsprojekt@trafikverket.se

Ärendenummer: TRV 2023/107593

Göteborgs Stads yttrande gällande granskning av järnvägsplan för Västlänken, Korsvägen: Förlängd nyttjanderättstid för fastigheterna Heden 704:25, Lorensberg 706:10 m fl. Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Göteborgs Stad har givits möjlighet att yttra sig gällande rubricerad remiss. Staden upprepar inte de synpunkter som har lämnats vid de två tidigare samrådstillfällena. De främsta kvarstående frågorna gäller precisering av tidplan, skötsel av de tillfälliga nyttjanderätter i staden som Trafikverket har tagit och kommer att ta i anspråk för projektet, samt risken att Trafikverket genom järnvägsplanen låser upp såväl planering som genomförande av intilliggande detaljplaner. Nedan följer stadens synpunkter mer i detalj.

Tidplan

Göteborgs Stad konstaterar att tidplanen fortfarande inte är preciserad, och påtalar återigen att staden önskar att tiderna preciseras. Avsaknaden av en precisering av tidplanen skapar en otydlighet gentemot såväl staden som andra aktörer som berörs av pågående detaljplaneprojekt. Tidplanen är även avgörande för att kunna lösa ut en skötsel fråga som kommer att tas upp med Trafikverket på Göteborgs Stad, stadsmiljöförvaltningens initiativ under hösten 2024, se under avsnitt Drift och underhåll nedan.

Skydd av träd

Göteborgs Stad anser att det finns ett fortsatt behov av att arbeta kring skydd av träd inom och i nära anslutning till aktuella ytor, trots tidigare lämnad kompensation/ersättning för avverkat träd och godkända marklov samt bygglov. Detta behöver göras i tätt samarbete med stadens trädspecialister/planeringsledare träd och genom utsedd trädkontrollant.

Drift och underhåll

Göteborgs Stad pekar på vikten av gemensam besiktning av de tillfälliga nyttjanderätterna innan ianspråktagna ytor återlämnas till staden i syfte att säkerställa samsyn avseende status på återlämnade ytor. Som en del i detta arbete avser Göteborgs Stad att återkomma med underlag för diskussion och avstämning gällande skötsel av de tillfälliga nyttjanderätterna.

Plankarta 4

Göteborgs Stad konstaterar att ett avtal med Trafikverket är under framtagande avseende nyttjanderättsområdet där områdets storlek behovsprövas årsvis.

Staden har genom stadsbyggnadsförvaltningen informerat Trafikverket att de ytor som önskas ianspråkta för upplag till stor del utgörs av skyfallsytor där stora mängder vatten kan ansamlas.

Plankarta 7

Göteborgs Stad anser att Trafikverket fortsatt behöver bevaka samordningen mellan de två järnvägsprojekt som planeras på platsen. Det finns en risk att planeringen av spårbreddning för Göteborg-Borås försvåras av denna järnvägsplan.

Ledningar

Vid schaktningsarbeten i närheten av i mark förlagda ledningar hänvisas till Göteborg Energis gällande Bestämmelser vid markarbeten, som omfattar el-, fjärrvärme-, fjärrkyla-, signalkabel, optostyrkabel optofiber och gasledningar tillhörande Göteborg Energi AB, Göteborg Energi Gothnet AB, Göteborg Energi Nät AB, Göteborg Energi Gasnät AB och Ale Fjärrvärme AB.

Det poängteras att det är för var tid gällande version som ska uppfyllas och att uppdaterade bestämmelser finns tillgängliga via länken:

https://www.goteborgenergi.se/Kundservice/Markarbeten_nara_ledning.

Giltighetstiden för av Göteborg Energi lämnat projekteringsunderlag är begränsad, se uppgifter i det utkvitterade svaret till Trafikverket. Göteborg Energi lämnar endast synpunkter på föreslagna ledningslägen baserat på utkvitterade underlag från Göteborg Energi.

Det är viktigt att korrekt ledningsanvisning av befintliga ledningar och anläggningar utförs och schaktning och andra markarbeten sker med stor försiktighet.

För ledningsanvisning, projekteringsunderlag, samordningsärenden och samhällsplaneringsärenden hänvisas till: <https://www.ledningskollen.se.>

Vid gasläckage ska räddningstjänsten omgående larmas, telefonnummer 112.

Göteborg Energi har på plankarta 1, 2 och 6 befintliga ledningar och ledningar som är omlagda i tillfälligt/provisoriskt läge inom de nyttjanderätter som förlängs och inom de nyttjanderätter som tillkommer. Göteborg Energi har ett driftansvar för både befintliga ledningar och ledningar som är förlagda i ett tillfälligt/provisoriskt läge och behöver få åtkomst till ledningarna och ledningarnas besöksplatser alla dygnets timmar om behov uppstår.

På plankarta 2 finns en regulatorstation som ska flyttas vid något tillfälle, exakt tid för att flytta den är inte fastslagen. Ytan dit regulatorstationen ska flytta är inom området med förlängd nyttjandetid när Ekländagatan. Då Göteborg Energi inte har rådighet när i tid detta kommer att ske så är det av stor vikt att en samordning sker mellan parterna Trafikverket och Göteborgs Stad gällande lämplig tidpunkt för flytt av Göteborg Energis regulatorstation.

På plankarta 3 har Göteborg Energi befintliga ledningar inom de nyttjanderätter som förlängs och inom de nyttjanderätter som tillkommer. Göteborg Energi har ett driftansvar för befintliga ledningar och behöver få åtkomst till ledningarna och ledningarnas besöksplatser alla dygnets timmar om behov uppstår.

Göteborg Energi har på plankarta 4 och 7 befintliga ledningar inom de nyttjanderätter som förlängs. Göteborg Energi har ett driftansvar för befintliga ledningar och behöver få åtkomst till ledningarna och ledningarnas besöksplatser alla dygnets timmar om behov uppstår.

Göteborg Energi har på plankarta 5 befintliga ledningar och ledningar som är omlagda i tillfälligt/provisoriskt läge inom de nyttjanderätter som förlängs. Göteborg Energi har ett driftansvar för både befintliga ledningar och ledningar som är förlagda i ett tillfälligt/provisoriskt läge och behöver få åtkomst till ledningarna och ledningarnas besöksplatser alla dygnets timmar om behov uppstår.

Vidare anser staden att Trafikverkets arbeten ska utföras på ett sådant sätt att Göteborg Energis ledningar inte kommer till skada och en fortsatt dialog ska ske med utsedda projektledare per produktslag.

Göteborgs kommunstyrelse